

## **Plantebeskyttelse i gartnerierhvervet**

### **1 Baggrund**

Det er helt afgørende, at gartnerierhvervet har adgang til de nødvendige plantebeskyttelsesmidler til såvel konventionel som økologisk produktion, da erhvervet afsætter uforarbejdede produkter, hvor det er et krav at kvaliteten er i top.

Arealerne med produktionen af de enkelte gartnerikulturer i Danmark er lille. Dermed er interessen fra plantebeskyttelsesfirmaerne til at få godkendt nye midler og/eller anvendelsesområder også begrænset, da deres indtjeningsmulighed er meget usikker. Projektet skal, i det omfang det er muligt, tilvejebringe de data, der er nødvendige for, at der kan indsendes ansøgninger til nye midler og/eller nye anvendelser. Dermed vil projektet medvirke til, at der bliver søgt og godkendt midler, der vil fremme projektets formål.

### **2 Formål**

Gennem en langsigtet (flerårig) strategi er det formålet at reducere såvel pesticidbelastningen af miljøet og indholdet af pesticidrester i frugt og grønt samt forbedre arbejdsmiljøet. Godkendelsen af nye midler skal ligeledes forbedre økonomien i gartnerierne således, at udflagning af nogle afgrøder/kulturer kan undgås og beskæftigelsen fastholdes.

### **3 Indhold**

#### *Forsøg*

Aarhus Universitet (AU), Flakkebjerg har udført en række effektivitets-, strategi- og selektivitetsafprøvninger, der har til formål at finde nye midler/strategier, der kan erstatte eller supplere eksisterende midler/strategier. Der er desuden udført en række praksisnære forsøg med nye midler og anvendelser hos en række producenter.

#### *Plantebeskyttelsesmidler til økologisk produktion*

Der er et stort behov for, at de økologiske producenter har adgang til de nødvendige plantebeskyttelsesmidler. Specielt i de flerårige kulturer som f.eks. æbler er der problemer med en række skadevoldere. Der er arbejdet på at få godkendt en række midler til anvendelse i den økologiske produktion af frugt og grønt.

#### *Ansøgninger til godkendelse af mindre anvendelser og dispensationer*

HortiAdvice har indsamlet data, der efterfølgende har været brugt ved indsendelse af ansøgninger til godkendelse af plantebeskyttelsesmidler i Danmark. Der er blevet tildelt en række nye mindre anvendelser og dispensationer på baggrund af dette arbejde.

#### *Myndighedskontakter*

I Miljøstyrelsens regi har HortiAdvice deltaget i 1) Dialogforum for plantebeskyttelsesmidler, 2) Følgegruppen for jordbundsøkologi og pesticider, 3) Følgegruppen for sundhed og i 4) Faglig Følgegruppe for Alternative Pesticider

#### *Internationale kontakter*

Ved deltagelse i konferencer, møder m.m. er der indsamlet den nyeste viden og der er udvekslet informationer med det øvrige EU og norden.

#### **4 Målopfyldelse**

##### *Forsøg*

Flakkebjerg forsøgsstation har udført nedenstående forsøg:

- Alternativer til Acrobat til bekæmpelse af løgskimmel
- Screening af potentielle midler til bekæmpelse af *Fusarium oxysporum* i Cyclamen
- Alternativer til diquat/glyphosat i planteskolekulturer
- Afdriftsforsøg i jordbær

Der er søgt og givet tilladelse til en række praksisnære forsøg og afprøvninger med forskellige midler i væksthus og på friland hos forskellige producenter. Det drejer sig om:

- Flipper (insektsæbe) i væksthusgrønsager og jordbær
- Florgib (gibberellinsyre) i potteplanter i væksthus
- Isomate ofm flex mod blommevikler til konventionel og økologisk produktion
- Moddus M og Moddus Start til vækstregulering af prydplanter i væksthus
- Quassia i æble, pære og blomme
- Requiem Prime i agurk og jordbær

##### *Plantebeskyttelsesmidler til økologisk produktion*

Der er blevet søgt og givet godkendelser til mindre anvendelser af midlerne Gnatrol, Serenade ASO og Kumulus S. Der er givet dispensation til anvendelse af Conserve i bær og bladselleri samt forsøgstilladelser til afprøvning af feromon-produktet Isomate ofm flex og Flipper (insektsæbe).

##### *Ansøgninger til godkendelse af 'mindre anvendelser'*

Der er i 2018 givet 18 nye godkendelser til mindre anvendelser og 5 dispensationer til gartnerierhvervet. Desuden er der indsendt en række ansøgninger, der endnu ikke er færdigbehandlet af myndighederne. Herudover er der indsamlet data, som skal anvendes i forbindelse med ansøgninger om godkendelser til mindre anvendelser i 2019.

##### *Myndighedskontakter*

I Miljøstyrelsens regi har HortiAdvice deltaget i møder i *Dialogforum for plantebeskyttelsesmidler* og i følgegruppen for *Alternative midler* samt orienteringsmøder om andre emner.

##### *Internationale kontakter*

HortiAdvice har deltaget i det europæiske CEG minor use samarbejde omkring godkendelse af plantebeskyttelsesmidler til specialafgrøder. Det er foregået ved et møde i Bruxelles samt udveksling af data.

#### **5 Aktivitetens effekt på kort/mellemlang sigt**

På kort sigt skal aktiviteten fastholde såvel de konventionelle som de økologiske producenters mulighed for at bekæmpe relevante skadegørere. Det skal ske ved indsamling af data, der kan bruges til ansøgninger om godkendelse af nødvendige plantebeskyttelsesmidler

#### **6 Aktivitetens effekt på lang sigt**

På længere sigt skal aktiviteten medvirke til at fremme såvel den økologiske produktion som produktion efter IPM-principperne. Gennem en langsigtet (flerårig) strategi er det

formålet at reducere såvel pesticidbelastningen af miljøet og indholdet af pesticidrester i frugt og grønt samt forbedre arbejdsmiljøet.

### **7 Offentliggørelse**

Forsøgene fra Aarhus Universitet (AU), Flakkebjerg bliver offentliggjort i forsøgsrapporter.

Beskrivelse af de nye godkendte midler og godkendelser til mindre anvendelser til såvel konventionel som økologisk produktion kan findes på: [www.middeldatabasen.dk](http://www.middeldatabasen.dk)

En række af de nye godkendelser til mindre anvendelser kan desuden findes her:

<https://www.hortiadvice.dk/godkendelser-til-mindre-anvendelse>

Herudover har de forskellige forsøg og godkendelser været offentliggjort og beskrevet via e-mail i nyhedsbreve og i artikler/notitser i fagbladet "Gartneridende" samt præsenteret på forskellige faglige møder.

### **8 Resumé**

Gennem en langsigtet (flerårig) strategi er det formålet at reducere såvel pesticidbelastningen af miljøet og indholdet af pesticidrester i frugt og grønt samt forbedre arbejdsmiljøet. Godkendelse af nye midler skal ligeledes medvirke til at forbedre økonomien i gartnerierne, således at udflagning af nogle afgrøder/kulturer kan undgås og beskæftigelsen fastholdes.

På baggrund af forsøgsresultaterne og det øvrige projektarbejde i 2019 vil der i 2020 blive indsendt en række ansøgninger om godkendelser til mindre anvendelser.

Til den økologiske produktion blev der i 2019 opnået nye godkendelser i flere afgrøder samt skabt grundlag for flere ansøgninger/godkendelser i 2020.